

QVÆSTIO MEDICA

Quodlibetariis disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis 13. Februarii.

M. JACOBO DE BOURGES, Doctore Medico, Præsidi.

An nutritio & accretio ad motus leges exigenda?

BUCCA instructum animal simul natum fugit. Suctio solius buccæ actione perficitur absque respiratione. Lac in ore mutationis rudimenta subit à succo salivari. Ad fauces pellitur lingua palatum comprimente. Musculis pharyngis linguæ motum sequentibus, & viam aperientibus deglutitur in stomachum non omnino vacuum. Qui ibi reperitur humor coctionis artifex cibi benigne effervescentis & ebullientis crassiores particulas subigit & solvit in chylum. Hic fluidior carnes membranæ fibras unâ cum spiritibus percillens, ventriculi portas arctius conclusas, recludit. Chylus intestinis exceptus, mundatur bilis admisione, non sine succi pancreatici auxilio. Restat quod crassius est, quod tenuius permeat ad cor per venas proprias. In harum oscula irrepit continentium intestinorum innatâ compressione. Admissum nervearum fibrarum beneficio, quo omne vas beatur, vehitur, absque refluxus metu, cum valvulam superavit. Valvula quasi vinculum robur addit fibris, & rei movendæ fulcrum, vectorem partitur.

HUMOR albus sanguini confusus rubere incipit. Color hic ruber à certâ superficiæ ratione profectus, hepatis & cordi communicatur. Sanguis ἀχρεπράγος in corde teritur vi ignis connutriti, inde in pulmonis cellularum anfractibus voluitur & revolvitur, ad id conferente aëris ἐλαυνόμενου facultate. Id pulmonum officium si malè fiat, labes sanguini aspergitur, non facile eluenda, & partium paupertate evidens. Sanguis in sinistro cordis sinu recoctus, cum impetu cujus vis in omne corpus micat, erumpit in aortam. Eruptionis causa cordis ipsius impulsio, cujus modum forma demonstrat. Cor μὴς ὑπερτα ἰσχυρὲς fibras habet intortas & inverfas ortas ab extima basi & revolutas terminatasque in intima basi oppositi lateris. Hinc per lineam obliquam, apice accedente ad basim, sanguis exprimitur non omnis. In recessibus quæ residua later portio, ab igne mobilior, & latebris profiliens, motum cordis à spiritibus concitatum accelerat, vinque accedenti sanguini addit. Sanguis omnis generis alimonix dives ubique fluit partium jacturam reparaturus.

PARTES jacturam patiuntur perpetua calidi mobilitate, absumentisque aëris vi, & continuo resarciuntur. Unde hodie non idem corpus quod nuper. σῶμα οὐδένποτε τοῦτο οὐδὲν. Detrimenti ratio partium inanitas, quæ crescent post aliquot dies occidit. Licet quibusdam in avibus nec jactura fiat per hyemem nec desideretur alimentum, frigore vias obturante, & pituitâ calidi imperum remorante. Conveniens detrimenti remedium alimentum, non admoveretur nisi pellatur. Agitur pulsione tantò minori, quantò major est illa qua arteriæ expanduntur, sed quod in expansione deperditur ingenita arteriarum systole compensatur. Omnino omnes arteriæ eodem tempore instantur, minus conspicuè minores. Hoc motu proxima anarteria quasi nutriendi truditur, & spatia occupat; tunc revera nutriendi cum secretis ab inutili quæ præceps amandatur quiescit. Tota hæc nutritionis res πικτήτων & σιταθώμων διαταξὶς ἀπὸ τῶν ἀρτηρίων μυστηρίων operi pulchre respondet. Residuum sanguis per medias carnes sibi viam facit ad cor reventibus partibus idem beneficium iterum collaturus. Partium fundamenta seu fibræ, vix aliquid dependentes, illo minus egent, et maxime quæ inter illas jacent spatia resarciri amant.

FIBRAS ipsas & fibrarum spatia replens cibus cùm effluenti respondet, nutritio completur, cum excedit accretio, quæ est corporis αὐξημὸν in majorem molem expansio: hæc certa mensura concluditur; quæ à totius structura pendet. Fibrarum extensionem sistit pondus partium extendendarum, & continentis aëris compressio. Utrumque primis annis impotens, inclinatâ adolescentiâ vincit virtutis agentis robur. Protendi recusant maximè ossa, deinde quæ ad ea pertinent fibræ. Et rumpuntur si violenta causa à proprio termino cogat multum recedere. Legitima accretio omnis est dimensionis, cum definita tamen ratione: unde quæ in latum tantum fit non verè accretio, sed πᾶχυνσις sive plenioris cibi collectio, cujus medicla λιμοκτονία. Cum partes convenientem mensuram sunt adeptæ & æquabili reficiuntur succo, στερηται τὸ σῶμα καὶ ἀνθρώπου, animæ immortalis caduca sedes.

CUM ergo advectus cibus inferatur in partium inane, & potentiâ cordis & fibrarum arterias componentium contractione, ad motus rationem nutritionis & accretionis ordo est exigendus, arteriæ pleniores accepta à corde materia, expanduntur & subito stringuntur. A constrictione longè efficacior cibi protusio quam à prima pulsione. Constrictæ fibræ sanguinem premunt qui fluidissimus nullo parente ostio ut cuneus in vacuas partes figitur: ubi moratur donec attritione evanescat. In ea impulsione motus leges observantur, & τὸ πρῶτον ἵσχυρὸς αὐτοῦ τὸ νεώτερον ἐξεδάμνεται. Cum sanguis manere aptus est caro fit ἐνσώμος; ubi mobilior subtiliorque quiescere non est potis ἄσπῳ, sive macrum corpus. Ut in renes serum, in vesicula felle bilis tantum penetrat, sic in integras partes non nisi conveniens succus pervadit: quod structuræ debetur, non attractioni, quæ aut nulla est, aut si quæ sit vera est pulsio, sed malè intellecta. Non potest pars aliquid remotum sibi sumere (quod attrahere dicitur) nisi facultatem ad se pellendi habeat. Ipsa suctio & respiratio pulsio est. Suctio fit dilatata bucca, & comprimentibus labiis. Respiratio inflatione musculorum aërem in pulmonem pellentium. Motu & quiete condita floret rerum universitas. Eadem arte animalium vita διαμύμωντος τοῦ ὅλου stat & ruit.

Ergo nutritio & accretio ad motus leges exigenda.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Nicolaus de Iovanci.

M. Germanus Praaux.

M. Petrus Daquin, Medicus Regis ordinarius.

M. Ioannes Cordelle.

M. Petrus Ozon.

M. Guillelmus Lamy.

M. Petrus Bourdeloi.

M. Claudius Perraut.

M. Tassianus Fontaine.

Proponebat Parisiis JOANNES BOUDIN, Parisinus Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1681.